

**ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЛОГІСТИЧНОГО ПІДХОДУ ПРИ
УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ ТРАНСПОРТНО-СКЛАДСЬКОГО КОМПЛЕКСУ**

студ. Бочарова Г.Р.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Розвиток ринкових відносин ставить суб'єктів управління в тяжкі умови господарювання і конкурентної боротьби, що вимагає від них високоякісного управління всіма процесами і грамотного розпорядження фінансовими і матеріальними ресурсами. Господарська діяльність підприємства неможлива без функції зберігання, а отже, без складів, які мають місце в будь-якій логістичній системі. Сучасний транспортно-складський комплекс (ТСК), що володіє доскональними технологіями, дозволяє вирішувати багато проблем, пов'язаних з обігом товарно-матеріальних цінностей. Рационально організоване функціонування ТСК дозволяє оптимізувати витрати логістичної системи, а процеси, пов'язані з функціонуванням ТСК, в кінцевому результаті є значною складовою сукупних витрат.

Система управління матеріальними запасами на підприємстві – це сукупність правил і способів регулювання, завдяки яким можна контролювати рівні запасів і визначати, які потрібно підтримувати, який запас доцільно поповнювати і яким може бути обсяг замовлення.

Система управління запасами реалізує організаційну структуру і поточну політику безперервної роботи підприємств. Система управління виробничими запасами проектується з метою безперервного забезпечення виробничої діяльності підприємства всіма потрібними ресурсами. Реалізація цієї мети досягається вирішенням таких завдань: облік поточного рівня запасу на складах різних рівнів; визначення розміру замовлення; визначення інтервалу між замовленнями.

Проблема управління запасами відноситься до однієї з ключових в логістиці, оскільки в сфері загального управління діяльністю будь – якого підприємства вона відіграє дуже важливу роль.

Вагомий внесок у розвиток теорії управління запасами вклали закордонні вчені Д. Клосс, Р. Акофф, Д. Бауерсокс, Р. Шонбергер, Д. Хедлі, та інші науковці.

Праці провідних вчених-економістів Бланка І.О., Анікіна Б.А., Білухи М.Т., Завгороднього В.П., Бутинця Ф.Ф., Крикавського Є.В., Рижикова Ю.І., Лукинського В.В., Палія В.Ф. та інших присвячені розробкам теоретичних та методологічних засад щодо формування систем управління запасами.

Аналіз публікацій показав, що більшість публікацій стосуються взаємодії транспорту і складу у певних галузях та підприємствах окремих виробництв. Організація функціонування і управління регіональним ТСК із різноманітними групами вантажу має свої особливості і потребує системного аналізу зовнішніх та внутрішніх факторів, що впливають на його діяльність.

Відсутність комплексного та системного підходу та взаємозв'язку між окремими ланками технологічних і управлінських підсистем ТСК обумовлює низьку ефективність формування та здійснення процесів у забезпеченні вантажоруху на автомобільному транспорті.

Незважаючи на наявність значної кількості публікацій та інтернет – джерел з питань системи управління запасами, проблема встановлення єдиного серед науковців погляду на моделі управління запасами остаточно не вирішена, оскільки потребує врахування випадковості процесу надходження і виконання замовлень. Практика показує, що управління запасами не можна розглядати окремо від управління підприємством загалом – це єдине ціле, і зміна в одному з ланцюгів виробництва призводить до зміни запасів.

Основною ланкою, що забезпечує ритмічний і своєчасний рух матеріального потоку в логістичній системі, є ТСК. Розвиток та удосконалення ТСК, створення нових обумовлено і гарантується «Концепцією створення та функціонування національної мережі міжнародних транспортних коридорів в Україні» [1]. Згідно цієї концепції одним з пріоритетних напрямів розвитку транспортної мережі в Україні та інтеграції її в міжнародні транспортні коридори є удосконалення і розвиток інфраструктури і зокрема ТСК.

В умовах економічної кризи, яка суттєво впливає на діяльність підприємств автомобільного транспорту, що займаються реалізацією автотракторних запчастин великої номенклатури, важливе значення повинно приділятися саме управлінню матеріальними запасами, адже на їх долю приходиться до 80 % оборотних коштів компанії, а складські витрати досягають майже половини від усіх витрат.

Раціонально побудована система управління запасами дозволяє ефективно управляти потоком товарно – матеріальних цінностей, що проходить через склад компанії.

Розробка моделей та вибір стратегії управління запасами пов'язана з необхідністю мінімізувати відповідні витрати, уникнути дефіциту і збільшити прибуток від реалізації запасу.

Торговельні організації, які мають великий асортимент товарів та обробляють багатомоделіні замовлення, особливо потребують розробки відповідних моделей, стратегій та інформаційних технологій управління запасами.

Особливого значення та уваги набувають підприємства автомобільного транспорту, що реалізують запасні частини до автомобілів і тракторів, діяльність яких характеризується наступними особливостями, які додатково ускладнюють процес управління запасами:

- нерівномірність попиту на запасні частини внаслідок великої кількості зовнішніх і внутрішніх факторів, що впливають на справність автомобіля або трактора (умови експлуатації, досвід водія – оператора, конструктивні особливості вузлів та агрегатів, сезонність виконання капітальних ремонтів);

- різноманітність потреб в запасних частинах, які часто виходять з наявної на складі номенклатурної кількості запчастин, що обумовлено випадковим характером вхідного потоку вимог по номенклатурі ремонтних і діагностичних робіт, різноманітністю автомобілів (тракторів) і послідовністю їх надходження до ремонту, що пов'язано з різним часом напрацювання на відмову агрегатів [2].

В умовах мінливого зовнішнього середовища для підприємств автомобільного транспорту, доцільним є розробка та реалізація стратегій управління запасами, що є актуальним завданням, що має практичну корисність і визначає напрямки досліджень.

Таким чином, застосування логістичного підходу щодо управління запасами ТСК сприятиме зменшенню витрат на надання автотранспортної послуги, підвищення якості транспортногo обслуговування та фінансової стабілізації підприємств автомобільного транспорту.

Література

1. Постанова Кабінету Міністрів України про затвердження Концепції створення та функціонування національної мережі міжнародних транспортних коридорів в Україні, від 4 серпня 1997 р. №821 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://kmu.gov.ua>.

2. Крюкова Т. О. Моделі, методи та інформаційна технологія управління багатомоделіним запасом в умовах харківського попиту: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук: спец. 05.13.06 «Інформаційні технології» / Т. О. Крюкова. – Харків, 2017. – 23 с.